

μεγ-γί Νίσυρ. ζεμενί Μέγαρ. 'εμενί Νάξ. ('Απύρανθ. Κωμιακ.) Χίος (Καστρ.) γεμινί Εύβ. (Κύμ.) 'Ικαρ. Λευκ. γεμ'νί Χίος ('Εγρηγόρ.) γιμενί 'Αθην. (παλαιοτ.) "Ανδρ. (Κόρθ.) Σύμ. Τήν. (Πύργ.) γιμεγί Θάσ. (Θεολόγ.) γιμινί Α.Ρουμελ. Φιλιππούπ.) Βάρν. Θράκ. ('Αδριανούπ. Καβακλ. Κόσμ.) Κρήτ. Μακεδ. (Καστορ.) Προπ. (Μηχαν.) Σάμ. Τήν. (Πύργ. 'Ιστέρν.) γιμυγί Κάρπ. γιμ'νί Μακεδ. (Βλάστ. Κοζ.) — Γ.Μπακάλ., Καναγκ. Καστορ., 33 γ'μινί Μακεδ. (Βογατσ.) γιαμενί—Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γιαμανί Καππ. (Μισθ.)

Τὸ Τουρκ. *yemeni*. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, κυρίως τῶν γυναικῶν, ἐκ πολυχρώμου μεταξωτοῦ ἢ ἄλλου πολυτελοῦς ὑφάσματος, κατ' ἀρχὰς τῆς 'Γεμένης, εἶτα ἐκ πολυχρώμου ἢ μονοχρώμου λεπτοῦ ὑφάσματος ἐγγωρίου κατασκευῆς 'Αθην. (παλαιότ.) Εύβ. (Κύμ.) Ζάκ. "Ηπ. Θάσ. (Θεολόγ.) Θράκ. (Πύργ.) Καππ. ('Ανακ. Μισθ. Σινασσ. Φλογ. κ.ά.) Κρήτ. Κύπρ. Λευκ. Μέγαρ. Πελοπν. ('Αρκαδ. Γέριμ. Κάμπος Λακων. Κίτ. Κορών. Λεῦκτρ. Μάν. Μεγαλόπ. Μεσσ. Οἶν. Οἶτυλ. Πιάν. Πλάτσ.) Προπ. ('Αρτάκ. Κύζικ. Μαρμαρ. Μηχαν.) Χίος—Ε.Μπόγκ., Τουρκ. λέξ., 19 Σ.Δάφνης, Ν. 'Εστ. 18 (1935), 665 — Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. 329 Πρω. Δημητρ.: *Νὰ μὲ στείλῃς ἓνα γεμενί, γιατί ἐτοῦτο πού φοροῦ ἔναι ξεβαμμένο* Κίτ. Μάν. "Ολες οἱ γυναῖκες 'ς τὸ κλάμα φοροῦσι μαῦρα γεμενία αὐτόθ. *Δῶσ' τοῦ γιμεγί μ', νὰ κοιν' λουθῶ* Θεολόγ. *Γεμενιά καρφωτὰ εἶχαν οἱ-γ-ἄντροι (καρφωτὰ=δεμένα εἰς τὸ ὕψισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς) Πύργ. Σέριθκαμ' 'να γιμανί 'ς τὸ τῶουφάλ' τ' (σέριθκαμ'=ἐρρίπταμεν) Μισθ. "Αλλες σφουγγίζανε τὰ μάτια τους μὲ τὴν ἄκρια τοῦ γεμενιοῦ Σ.Δάφνης, ἐνθ' ἄν. || Φρ. *Δὲν ἔχει γεμενί νὰ βάλλῃ 'ς τὸ κεφάλι τῆς (ἐπὶ λίαν πτωχῆς γυναικὸς) Κίτ. Μάν. Μαῦρο γεμενί μὲ λένε, | σὰ μὲ χάσης, γύρευέ με (ἐπὶ τῶν ὀφειλόντων νὰ μὴ περιφρονοῦν καὶ τὰ ἄξια περιφρονήσεως) 'Αθην. || "Ασμ.**

Χαμήλωσε τὸ γεμενί, πὸν σοῦ 'χω χαρισμένο καὶ σκέπασε τὸ μάγουλο πὸν σοῦ 'χω φιλημένο Κρήτ.

Πιάσ' τὸ σεβντὰ τσαι δέσ' τοτε μὲ ζεμενί μαντήλι, γιατί 'εἶναι πρᾶμ' ἀερικό, μὴ σηκωθῆ τσαι φύγη Μέγαρ.

"Οσες τσεντιές τσαι βελονιές ἔχει τὸ γεμενί σου, τόσα βενέτικα φλουριά ἀξίζει τὸ κορμί σου Χίος — Λεξ. Δημητρ. Συνών. *γιασμακι, γιασμαῖς, κεφαλογύρι, κεφαλομάντηλο, μαντήλι, μπαρέζι, μπαρέζα, μπόλια, πέτσα, σαρίκι, τσεμπέρα, τσεμπέρι, φακίόλι.* β) "Ενδυμα γυναικεῖον ἐν εἶδει χειριδωτοῦ γιλέκου ἐκ πολυτελοῦς ὑφάσματος Πελοπν. (Βερεστ.): *Μοῦ 'φκειασ' ἓνα δέλο γεμενιά καὶ τώρα τὰ φυλάει 'ς τὴ γασσέλα (ἓνα δέλο=πολλά). Φόρεσ' τὸ γεμενί σου καὶ αἶδε.* γ) 'Εφάπλωμα, τοῦ ὁποῖου τὰ καλύμματα ἦσαν ἐξ ἐγγωρίου πολυτελοῦς ὑφάσματος "Ανδρ. 2) Εἶδος χαμηλῶν ἐλαφρῶν ἀνδρικῶν ἢ γυναικεῖων ὑποδημάτων, κατασκευαζομένων ἐκ μαλακοῦ δέρματος, προερχομένου κατ' ἀρχὰς ἐξ 'Γεμένης, εἶτα δὲ ἐξ ἐγγωρίου δέρματος διαφόρου ποιότητος πολλαχ. καὶ Καππ. ('Ανακ. κ.ά.) Πόντ. (Λιβερ. Ματζούκ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Βάλ' τὰ γιμινιά σ' Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) *Τὰ παπούτσια τὰ λέγανε 'εμενιά κι ἄλλα πάλι ποστάλια (ποστάλια = παλαιὰ ὑποδήματα) Νάξ. ('Απύρανθ.) Τὰ γεμενιά φοροῦν da μόνον δις σκόλες* Κῶς. *Φοροῦν 'ς τὰ πόδια γεμενιά (ἀπλᾶ παπούτσια χωρὶς κάλτσες) Κάρπ. Γεμενία μαῦρα Ματζούκ. Τρύπ'σανε τὰ γεμενιά τ' Θράκ. (Τσακίλ.) Τὴν εἶδα μὲ τόσο λούσο καὶ φοροῦσε γεμενιά παπούτσια δὲν εἶχε ν' ἀγοράσῃ καλύτερα*

'Ιων. (Σμύρν.) «Οἱ πόδες τοῦ κατήρχοντο ξηροὶ ὡς δύο κλώνοι ἐλαίας μὲ τὰς λευκάς μαλλίνους περικνημίδας καὶ τὰ ὑποδήματα τὰ γεμενιά ἐξ ἀπλοῦ ἐγγωρίου δέρματος, τὰ λεγόμενα ἄλλως τομαρήσια» Α.Μωραϊτίδ., Διηγ. 3, 73 || "Ασμ.

Φορεῖς παπούτσια 'εμενιά, δυὸ ἀράμια δὲ βαροῦνε, 'ιὰ 'κεῖνο καὶ τὴ νιότη σου πολλοὶ τὴ λαχταροῦνε Νάξ. ('Απύρανθ.)

Παίρνει βοριάς, δὲ χ-χαίρομαι, νοτιά, δὲν γαμαρῶν-νω τῆς Λαμβρινῆς τὰ γεμεν-νιά κάθομαι καὶ πετσών-νω Νίσυρ.

Φορεῖ ὀρτάρα σύμφιλα, ποστάλα γεμενία (ὀρτάρα = κάλτσες, σύμφιλα = πολὺ λεπτά, ποστάλα = παλαιὰ ὑποδήματα) Πόντ. Συνών. *γεμενιά 1, πέδιλο, σκαρπίνι, τουλούμπα, τσαρούχι.*

γεμενιά ἢ, Φοῦρν. *γεμενέα* Πόντ.

'Εκ τοῦ οὖσ. *γεμενί* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά.

1) Γυναικεῖον χαμηλὸν ὑπόδημα ἐκ μαλακοῦ δέρματος Φοῦρν. Συνών. *γεμενί 2.*

2) Ποσότης ὅσην δύναται νὰ χωρέσῃ τὸ ὑπόδημα, τὸ καλούμενον *γεμενί* Πόντ.

γεμένικος ἐπίθ. ἀμάρτ. *γιμέν'κους* Σάμ. *γιαμέν'κους* Στερελλ. (Κλών.)

'Εκ τοῦ οὖσ. *γεμενί*, παρ' ὃ καὶ *γιαμενί*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

1) 'Ο ἐξ 'Γεμένης Σάμ.: *Καφὲς γιμέν'κους.* 2) 'Ο ὠραῖος, ὁ ἐξοχος Στερελλ. (Κλών.)

γεμενιτζήδικο τό, ἀμάρτ. *γιμιν'τζήδ'κου* Θράκ. ('Αδριανούπ.) *γεμενιτζήδικο* 'Εφημ. Πατρὶς 25 Δεκεμβρ. 1929, σ. 3.

Τὸ οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. *γεμενιτζήδικος* οὐσιαστικοποιηθέν.

Τὸ οἶκημα εἰς τὸ ὁποῖον κατασκευάζονται ἢ πωλοῦνται ὑποδήματα *γεμενιά* ἐνθ' ἄν.: *Χιλιάδες ζευγάρια κρεμόντανε 'ς τὰ γεμενιτζήδικα ἀπὸ τὰ καρφιά, ἀρμαθιές τὰ καβαφικά παπούτσια (καβαφικά=ὄχι καλῆς ποιότητος, εὐθηνά) 'Εφημ. Πατρὶς, ἐνθ' ἄν.*

γεμενιτζῆς ὁ, ἀμάρτ. *γεμενιτζῆς* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) *γεμενιτζῆς* Θράκ. (Σαρεκκλ.) 'Ιων. (Βουρλ.) Σῦρ. *γιμιν'τζῆς* Θράκ. ('Αδριανούπ. Διδυμότ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. *yemenici*=ὁ κατασκευαστῆς ἢ πωλητῆς ὑποδημάτων.

'Ο ὑποδηματοποιὸς ἢ ὁ πωλητῆς ὑποδημάτων *γεμενιῶν* ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. *"Αν θέλ' οἱ γεμενιτζῆδες 'κάναν φραγοπάπουτσια, τί θὰ γενοῦσαν οἱ τσαγαράδες;* (ἐπὶ τῶν ἀναμειγνυομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα ἢ τὰ δικαιώματα ἄλλων καὶ προκαλούντων οὕτω ζημίαν εἰς αὐτούς.) Σῦρ.

γεμενούδι τό, ἀμάρτ. *γεμενούδι* Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὖσ. *γεμενί* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούδι.

Τὸ ὑπόδημα: "Ασμ.

"Ως τῶσαι τὰ γεμενούδκια τῆς ἔχουν τῶσαι τῶεῖνα γνώσην, Θεέ μου, πὸν νὰ γλοιάσουσιν τζαὶ πάνω μου νὰ δώση (γλοιάσουσιν=ὀλισθήσωσι, νὰ δώση=νὰ πέση).

γέμι τό, *γέμιν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *γέμ'ν* Πόντ. (Χαλδ.) *γέμι* Βιθυν. (Κουβούκλ.) Κρήτ. Κῶς Μέγαρ. Ρόδ. Σύμ.—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ. 336 Πρω. Δημητρ. *γέμ'ν* Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἶν. Τσακίλ.) Πόντ. (Κρώνμ. Τραπ.) Προπ. ('Αρτάκ. Μηχαν. Πάνορμ.), Σάμ. (Μαραθόκ.) *γέμ'ν* ἢ, Θράκ. (Αἶν.)

